

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «МІЖНАРОДНЕ ПРАВО»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)
Освітня програма	Право
Заняття:	V семестр
Лекції	2 години на тиждень
Семінарські	1 година на тиждень
Кількість кредитів	4 кредити ЄКТС (120 годин)
Мова викладання	Українська

Інформація про викладача

Прізвище, ім'я, по батькові	Гришак Сергій Вікторович
Науковий ступінь	Кандидат юридичних наук
Вчене звання	
Посада	Професор кафедри публічного права НТУ «Дніпровська політехніка»
Контакти	+38 (056) 373 07 87
E-mail	hryshchak@gmail.com
Профайл	https://humsocs.nmu.org.ua/ua/
Консультації	ауд.10/308, 2 години на тиждень (згідно графіку індивідуальних консультацій, що розміщений на інформаційному стенді кафедри)
Місце	Національний технічний університет «Дніпровська політехніка», кафедра публічного права, 49005 м. Дніпро, пр. Дмитра Яворницького, 19; 10 корпус, 3 поверх, ауд. 308
Онлайн-консультації	електронна пошта (щоденно, окрім вихідних і святкових днів) hryshchak@gmail.com

1. Анотація до курсу

«Міжнародне право» вивчає відносини, що складаються між суб'єктами міжнародного права: державами, націями, міжнародними організаціями. Курс розроблено таким чином, щоб надати учасникам необхідні знання щодо правильного розуміння міжнародно-правових явищ, які зумовлюють поведінку держави на міжнародній арені. Вивчення цієї дисципліни дає можливість ознайомитися з періодизацією виникнення міжнародного права, термінологією, основними принципами, поняттями і категоріями, які застосовуються при вивченні міжнародного права, розглянути основні положення права міжнародних договорів і організацій, засвоїти основи відповідальності в міжнародному праві. Надається огляд концепцій право- та дієздатності держави у міжнародних відносинах, міжнародних процесів взаємодії, а також інструментів, які потрібні для забезпечення мирного співіснування та міжнародного співробітництва.

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою навчальної дисципліни «Міжнародне право» є аналіз та вивчення принципів та норм, які регулюють відносини між державами, міжнародними організаціями та іншими суб'єктами міжнародного права. Ознайомлення з особливостями міжнародного права як специфічної галузі права; з нормами міжнародно-правового регулювання відносин між державами як провідними суб'єктами та відносин, що стосуються діяльності міжнародних організацій.

Завдання курсу:

- ознайомити студентів із основними галузями сучасного міжнародного права, їх особливостями та найважливішими проблемами;
- застосовувати набуті знання, вміння й навички в галузі міжнародного права на практиці, здатність аналізувати міжнародно-правові акти нормативного та індивідуального характеру;
- сприяти розвитку в студентів самостійності мислення, засвоєнню ними спеціальної юридичної лексики і термінології, формуванню їх правової культури.

3. Результати навчання

Аналізувати і тлумачити чинне міжнародне законодавство
Тлумачити чинне міжнародне законодавство та правильно застосовувати його при вирішенні практичних завдань, аргументуючи власну точку зору щодо прийнятого рішення
Застосовувати отримані знання при прийнятті рішень в конкретних ситуаціях з питань міжнародного права

4. Структура курсу

Види та тематика навчальних занять
ЛЕКЦІЇ
Тема 1. Предмет і система міжнародного права.
1. Походження терміну «міжнародне право». 2. Регулювання міждержавних відносин як предмет класичного міжнародного права. 3. Концепція «загального міжнародного права», роль кодифікованого міжнародного права в сучасному міжнародному правопорядку. 4. Міжнародне публічне й міжнародне приватне право.
Тема 2. Держава як суверенний суб'єкт міжнародного права. правонаступництво держав.
1. Суверенітет і міжнародна правосуб'єктність. 2. Міжнародний і внутрішньодержавний виміри суверенітету. 3. Рівність і первинність правосуб'єктності держав.
Тема 3. Право зовнішніх зносин.
1. Дипломатія як базовий рівень міждержавного співробітництва. 2. Зв'язок інституту визнання і права зовнішніх зносин. 3. Джерела права зовнішніх зносин. 4. Державні органи, в компетенцію яких входить регулювання зовнішніх

зносин. 5. Закордонні органи зовнішніх зносин: представництва і місії.
Тема 4. Право міжнародних договорів.
1. Кодифікація міжнародного права шляхом укладання багатосторонніх міжнародних угод (договорів) як юридична основа сучасного міжнародного правопорядку. 2. Класифікації міжнародних договорів. 3. Статут ООН як договір вищої юридичної сили стосовно інших міжнародних угод.
Тема 5. Право міжнародних організацій.
1. Інституціоналізація міждержавних відносин шляхом заснування міжнародних міжурядових установ. 2. Джерела права міжнародних організацій. 3. Особливості регулювання діяльності міжнародних конференцій. 4. Міжнародні адміністративні органи.
Тема 6. Інститут відповідальності у міжнародному праві.
1. Розрізнення юридичної природи реститутивної й репресивної відповідальності. 2. Відповідальність держав за правомірну діяльність. 3. Кодифікація міжнародної відповідальності держав за протиправні діяння. 4. Джерела міжнародного кримінального права.
СЕМІНАРСЬКІ ЗАНЯТТЯ
Предмет і система міжнародного права.
Держава як суверенний суб'єкт міжнародного права. правонаступництво держав.
Право зовнішніх зносин.
Право міжнародних договорів.
Право міжнародних організацій.
Інститут відповідальності у міжнародному праві.

5. Технічне обладнання та/або програмне забезпечення

Спеціально обладнана проектором аудиторія 10/307 або 10/310 для проведення лекційних та семінарських занять.

Для навчання необхідно мати з собою гаджети зі стільниковим інтернетом.

Студент повинен мати активований акаунт університетської пошти (student.i.p@nmu.one) на Office 365.

6. Система оцінювання та вимоги

6.1. Навчальні досягнення здобувачів вищої освіти за результатами вивчення курсу оцінюватимуться за шкалою, що наведена нижче:

Рейтингова шкала	Інституційна шкала
90 – 100	Відмінно
74 – 89	Добре
60 – 73	Задовільно
0 – 59	Незадовільно

6.2. Здобувачі вищої освіти можуть отримати підсумкову оцінку з дисципліни на підставі поточного оцінювання знань за умови, якщо набрана кількість балів з поточного тестування та самостійної роботи складатиме не менше 60 балів.

Засоби діагностики та процедури оцінювання

ПОТОЧНИЙ КОНТРОЛЬ			ПІДСУМКОВИЙ КОНТРОЛЬ	
навчальне заняття	засоби діагностики	процедури	засоби діагностики	процедури
лекції	контрольні завдання за кожною темою	усне опитування, бліц-опитування, тестування	підсумкове тестування	визначення загальної кількості балів за результатами поточних контролів; підсумкове тестування під час екзамену
семінарські	контрольні завдання за кожною темою або індивідуальне завдання	усне опитування, оцінювання презентації виступ-презентація, робота в малих групах, реферат/есе; виконання завдань під час самостійної роботи		

6.3. Поточна успішність складається з оцінки за роботу на семінарських заняттях (оцінюється 6 тем семінарських занять, що може принести здобувачу вищої освіти 10 балів за тему) і оцінки за самостійну роботу. Отримані бали на семінарських заняттях (максимально 60) та бали за самостійну роботу (максимально 40 балів) є підсумковою оцінкою за вивчення навчальної дисципліни. Максимальна кількість балів з курсу навчальної дисципліни складає 100 балів.

Незалежно від результатів поточного контролю кожен здобувач вищої освіти під час заліку має право пройти підсумкове тестування.

Підсумкове оцінювання (якщо здобувач вищої освіти набрав менше 60 балів та/або прагне поліпшити оцінку).	Екзамен відбувається у письмовій формі, складається з 20 тестових запитань. Правильна відповідь на запитання тесту оцінюється у 5 балів. Максимальна кількість балів за екзамен 100.
---	--

6.4. Оцінювання з курсу навчальної дисципліни «Міжнародне право» здійснюється з урахуванням розподілу отриманих балів за відповідний вид навчальної діяльності студента: поточне тестування за окремими темами; опитування; виконання контрольних завдань; виконання самостійної роботи.

Критерії оцінювання за роботу на *семінарських заняттях*: 6 тем семінарських занять оцінюються максимально у 10 балів за кожен тему, причому:

9-10 балів – відповідність еталону, наведення прикладів з додаткової літератури, правильна мова викладення матеріалу;

6-8 бали – відповідність еталону, помилки в граматиці та/або орфографії;

3-5 бали – зміст відповіді має стосунок до предмету запитання, проте не відповідає еталону, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення;

2-1 бал – наявність текстової відповіді, яка не відповідає еталону, та/або не має стосунку до предмету запитання, містить суттєві граматичні та орфографічні помилки, які ускладнюють розуміння тексту або викривляють зміст повідомлення;

0 балів – відсутність відповіді.

Самостійна робота студента є основним засобом засвоєння навчального матеріалу у вільний від аудиторних занять час. Самостійною роботою студента в рамках вивчення навчальної дисципліни «Міжнародне право» є підготовка індивідуального завдання. *Індивідуальні завдання* студентів можуть полягати у підготовці есе, рефератів, презентацій, в аналіз практичних ситуацій, підготовці реферативних матеріалів із фахових публікацій, проведенні власних досліджень і апробація їх на конференціях, участь в олімпіадах тощо. Індивідуальні завдання сприяють більш поглибленому вивченню студентом теоретичного матеріалу, формуванню вмінь використання знань для вирішення відповідних практичних завдань, підвищення рівня підготовки і розкриття індивідуальних творчих здібностей.

Індивідуальне завдання оцінюється експертно за допомогою критеріїв, що характеризують співвідношення вимог до рівня компетентностей і показників оцінки за рейтинговою шкалою. Зміст критеріїв спирається на компетентнісні характеристики, визначені НРК для бакалаврського рівня вищої освіти.

7. Політика курсу

7.1. Політика щодо академічної доброчесності. Академічна доброчесність студентів є важливою умовою для опанування результатами навчання за дисципліною і отримання задовільної оцінки з поточного та підсумкового контролів. Академічна доброчесність базується на засудженні практик списування (виконання письмових робіт із залученням зовнішніх джерел інформації, крім дозволених для використання), плагіату (відтворення опублікованих текстів інших авторів без зазначення авторства), фабрикації (вигадування даних чи фактів, що використовуються в освітньому процесі).

У разі порушення студентом академічної доброчесності (списування, плагіат, фабрикація), робота оцінюється незадовільно та має бути виконана повторно. При цьому викладач залишає за собою право змінити тему завдання.

7.2. Комунікаційна політика.

Студенти повинні мати активовану університетську пошту.

Обов'язком студента є перевірка один раз на тиждень (щонеділі) поштової скриньки на Office 365.

Протягом тижнів самостійної роботи обов'язком студента є робота з дистанційним курсом «Міжнародне право» (www.do.nmu.org.ua).

Усі письмові запитання до викладача стосовно курсу мають надсилатися на університетську корпоративну електронну пошту.

7.3. Політика щодо перескладання.

Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

7.4. Відвідування занять.

Для студентів денної форми навчання відвідування занять є обов'язковим. Поважними причинами для неявки на заняття є хвороба, участь в університетських заходах, відрядження, які необхідно підтверджувати документами у разі тривалої (два тижні) відсутності. Про відсутність на занятті та причини відсутності студент має повідомити викладача або особисто, або через старосту. Якщо студент захворів, ми рекомендуємо залишатися вдома і навчатися за допомогою дистанційної платформи. За об'єктивних причин (наприклад, міжнародна мобільність або в період епідемій) навчання може відбуватись дистанційно – в онлайн-формі, за графіком, за погодженням з викладачем.

7.5. Бонуси. Студенти, які регулярно відвідували лекції (мають не більше двох пропусків без поважних причин) та мають написаний конспект лекцій, отримують додатково 5 балів до результатів оцінювання до підсумкової оцінки.

7.6. Участь в анкетуванні. Наприкінці вивчення курсу студентам буде запропоновано анонімно заповнити електронні анкети (Microsoft Forms Office 365), які буде розіслано на університетські поштові скриньки. Заповнення анкет є важливою складовою вашої навчальної активності, що дозволить оцінити дієвість застосованих методів викладання та врахувати пропозиції стосовно покращення змісту навчальної дисципліни «Міжнародне право».

8. Ресурси і література:

1. Войціховський, А. В. Міжнародне право : підручник / А. В. Войціховський ; МВС України, Харків. нац. ун-т внутр. справ. – Харків, 2020. – 544 с.
2. Конвенція про закони і звичаї суходільної війни (IV Гаазька конвенція): Міжнародний документ від 18.10.1907//<http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_222
3. Виконавчий регламент Конвенції про захист культурних цінностей у випадку збройного конфлікту// <http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_721
4. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів міжнародного

характеру (Протокол I): Міжнародний документ від 8 червня 1977 р.// Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_911

5. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується захисту жертв збройних конфліктів неміжнародного характеру (Протокол II): Міжнародний документ від 8 червня 1977 р.// Режим доступу: <http://zakon.rada.gov.ua>. Документ 995_200

6. Додатковий протокол до Женевських конвенцій від 12 серпня 1949 року, що стосується прийняття додаткової відмітної емблеми (Протокол III): Міжнародний документ від 8 грудня 2005 року // 995_g74

7. Документи Організації об'єднаних націй. Резолюції, статuti, рекомендації, доклади//Збірник міжнародних договорів 1906-2009рр.-К.: Міжнародний інститут міжнародних відносин.-2009.-1896с.

8. Про надання висновку щодо відповідності Конституції України Римського Статуту Міжнародного кримінального суду : висновок Конституційного Суду України у справі за конституційним поданням Президента України від 11 липня 2001 року №3-в/2001 [Електронний ресурс] // Закон.— 2007.— Режим доступу : <http://zakon.rada.gov.ua/>.

9. Антонович М. Відповідальність держави та особи в міжнародному праві / М. Антонович // Український часопис міжнародного права. – №2. – 2009. – С. 21 –28.

10. Буткевич В.Г, Мицик В.В., Задорожній О.В. та ін. Міжнародне право. Основні галузі/ [За ред. В.Г. Буткевича.] – Київ: Либідь, 2009. – 814 с.

11. Вихрист С.М. Принципи правової юрисдикції у міжнародному праві / С.М. Вихрист // Вісн. Ун-ту внутр. справ. – 2009. – № 9.– С. 175 – 181.

12. Мацко А. С. Правонаступництво у міжнародному праві/ А. С. Мацко // Український часопис міжнародного права. – №4 (Спеціальний випуск: міжнародний кримінальний суд). – 2007. – С. 70 – 75.

13. Міжнародне право: підручник/ [за ред. Денисова С.А.].- К.:Видавництво інституту ім. В. Корецького, 2009.-564с.

14. Міжнародне право: підручник/ [за ред. Ліхантова С.А].- Харків: Юракад ім. Я.Мудрого, 2010.- 476с.

15. Міжнародний статус України: проблеми и перспективи // Український часопис міжнародного права. – №104 (Спеціальний випуск). – 2011. – 123с.

16. Перепьолкін С.М. Міжнародне право [Текст] : словник-довідник / [С. М. Перепьолкін, Т. Л. Сироїд, Л. А. Філяніна] : за заг. ред. д-ра юрид. наук, проф. Сироїд Т. Л. - Харків : Юрайт, 2014. - 403 с.

17. Репецький В. М., Лисик В. М. Міжнародне гуманітарне право: Підручник./ В. М. Репецький, В. М. Лисик - К.: Знання, 2007. - 467 с.

18. Репецький В.М. Гуманітарне право в системі міжнародного права./ В.М. Репецький // Вісник Львівського національного університету. Серія: міжнародні відносини, 1999.- №1. - С. 145-151.

19. Статут ЄС та інші нормативні акти міжнародного права // Міжнародне публічне право: Практикум / А. І. Дмитрієв, А. С. Мацко, В. І.

Муравйов; Відп. ред. Ю. С. Шемшученко, Л. В. Губерський. — К.: Юрінком Інтер, 2009. — С. 311–328.

20. Сиріод Т.Л. Міжнародне публічне право : підручник. Одеса. Фенікс, 2018. 744 с.